

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 14661

Tarih : 23.10.2025

36088

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederiz.

Mahmut DİNDAR

Van Milletvekili

6-9 Ekim 2014 tarihleri arasında yaşana Kobani eylemleri kapsamında bir çok yurttaş mağdur olmuş ancak aradan geçen süreye rağmen hakikatler açığa çıkarılmamış, suç işleyenler yargılanmamıştır. Bu bağlamda Şehriban Sertkal'ın durumu, Amnesty International ve Türkiye İnsan Hakları Vakfı raporlarında vurgulandığı üzere, işitme ve konuşma engelli bir bireyin mağduriyetini yansıtmaktadır. Konu daha önceki dönemlerde de TBMM gündemine taşınmasında rağmen yurttaşın mağduriyeti giderilmemiş, zararı tazmin edilmemiş ve sorumlular yargılanmamıştır.

Kamuoyuna yansıyan haberlerde hakkındaki suç iddialarından beraat ettiği halde Sertkal'ın mağduriyetinin sürdüğü vurgulanmıştır. Bu süreç, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 13. maddesi (etkili başvuru hakkı), 3. maddesi (işkence ve insanlık dışı muamele yasağı) ile Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi'nin 15. ve 16. maddeleri (işkence ve istismardan korunma) kapsamında devletin pozitif yükümlülüklerini gündeme getirmektedir. Ayrıca, Anayasa'nın 17. maddesi (yaşam hakkı) ve 40. maddesi (etkili başvuru hakkı) uyarınca engelli bireylerin korunması devletin asli sorumluluğudur.

Şehriban Sertkal, engelli bir birey olarak Kobani olaylarında ağır yaralanmasına rağmen fail olarak yargılanmış ve ceza davasından (Gaziantep 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 2015/185 Esas) beraat etmiştir (Yargıtay onayı: 2018/1317 Karar). Buna rağmen idari tazminat talebi reddedilmiştir (Gaziantep 2. İdare Mahkemesi 2016/188 Esas; Bölge İdare Mahkemesi 2018/5554 Karar; Danıştay 2023/1741 Karar) ve dosya halen Anayasa Mahkemesine

gönderilmiştir (2023/53384). Kobani olaylarından bu yana geçen 11 yıl, mağduriyetin derinleşmesine yol açmıştır.

Ayrıca, Şehriban Sertkal'ın adı, halen tutuklu bulunan HDP eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş ve arkadaşlarının yargılandığı "Kobani Davası"nda müşteki/mağdur sıfatıyla yer almasına rağmen, aynı olayla bağlantılı başka bir dosyada sanık olarak yargılanmış olması dikkat çekicidir. Bir bireyin aynı olay bağlamında hem sanık hem mağdur olarak yargılanması hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmamaktadır. Mağduriyet kavramı değişmez ve tartışılmazdır.

Doğuştan işitme engelli olan Şehriban Sertkal hakkında, slogan attığı veya kitleyi yönlendirdiği yönündeki iddialar hayatın olağan akışına aykırıdır; bu iddialar ceza dosyasında beraat kararıyla zaten çürütülmüştür. Buna rağmen idari mahkemenin, Sertkal'ın "bilerek ve isteyerek eyleme katıldığı" gerekçesiyle tazminat talebini reddetmesi, hukukta çifte standart uygulandığını göstermektedir. Hukuk devleti, çelişkili kararlarla değil, tutarlı ve eşitlikçi uygulamalarla güven tesis eder.

Bu bağlamda;

- 1) Bakanlığınız, engelli bireylerin korunması yükümlülüğü (AİHS Madde 3, BM Engelli Hakları Sözleşmesi) kapsamında, Şehriban Sertkal'ın yaralanmasına rağmen neden fail olarak yargılandığını açıklamakta mıdır?
- 2) Ceza davasında beraat almasına rağmen idari tazminat talebinin reddedilmesi, Anayasa'nın 17. maddesi kapsamında devletin can ve mal güvenliği sorumluluğunun ihlali değil midir?
- 3) Yargılama süreci neden 11 yıl sürmüştür? Kobani olaylarından bugüne kadar geçen bu süre, mağduriyetin giderilmemesi için hangi gerekçelerle açıklanmaktadır?
- 4) Aynı olay bağlamında Şehriban Sertkal'ın bir davada sanık, başka bir davada mağdur olarak yargılanması hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmakta mıdır? Hukukta çifte standart olmayacağı ilkesi gözetilmiş midir?
- 5) Ankara Gar katliamı dosyasında aile bireylerine dair bilgilerin geçmesine rağmen herhangi bir adli tebligat yapılmış mıdır? Bu bilgilere dayanarak aileye koruma veya risk değerlendirmesi sağlanmış mıdır? Aileye bu konuda bilgilendirme yapılmış mıdır? Yapılmış olsaydı, yargı mağduriyetleri ve hak ihlalleri önlenebilir miydi?

- 6) “Demokratik toplum ve barış süreci” bağlamında, hukuk sistemine güveni sağlamak için bu davada toplumsal uzlaşuya yönelik adımlar atılacak mıdır?
- 7) Türkiye’nin taraf olduğu AİHS ve BM sözleşmeleri uyarınca engelli bireylerin adil yargılanması ve mağduriyetlerinin giderilmesi için alınan özel önlemler nelerdir?